

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 349 din 07.04.2021

Dosar nr.: 414/2020

Petiția nr.: 3442/11.06.2020

Petenți:

Reclamați: U.A.T. Dorna Candrenilor, (primar), (viceprimar), (secretarul primăriei)

Obiect: favorizarea localnicilor în dauna celor veniți din alte zone prin permisivitate față de construcții ilegale și obținerea dreptului de servitute, refuzul de a acorda răspuns la sesizările petenților

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul petenților

1. și ,

Numele și sediul și domiciliul procedural al reclamaților

2. U.A.T. Dorna Candrenilor, Str. Principală nr. 85, comuna Dorna Candrenilor, județul Suceava

3. Candrea Dănuț (primar), Primăria Dorna Candrenilor, Str. Principală nr. 85, comuna Dorna Candrenilor, județul Suceava

4. Ruscan Vasile (viceprimar), Primăria Dorna Candrenilor, Str. Principală nr. 85, comuna Dorna Candrenilor, județul Suceava

5. Candrea Speranța (secretarul primăriei), Primăria Dorna Candrenilor, Str. Principală nr. 85, comuna Dorna Candrenilor, județul Suceava

II. Citarea părților

6. S-a invocat din oficiu excepția lipsei obiectului petiției raportat la prevederile **O.G. nr. 137/2000**, solicitând petenților indicarea criteriilor de discriminare.

7. Părțile au fost citate în condițiile impuse de pandemie.

8. Au fost comunicate către petenți punctele de vedere ale reclamaților, către reclamați punctele de vedere ale petenților, fiind solicitate concluzii scrise.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petenților

9. Prin petiția **nr. 3442/11.06.2020** petenții arată următoarele aspecte relevante:

- la data de 10.06.2019 au sesizat primăriei reclamate existența unei construcții fără autorizație;

- primăria reclamată a favorizat familia care a realizat construcția fără autorizație să obțină dreptul de servitute asupra terenului lor;

- primăria reclamată nu a oferit răspuns la petițiile înaintate de petenți.

10. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 4857/10.08.2020** petenții au menținut cele arătate anterior.

Au depus la dosar înscrisuri.

11. Petenții, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 5189/25.08.2020** invocă ca și criteriu faptul că nu sunt localnici, ci veniți din Iași, comparativ cu familia favorizată.

Au depus la dosar înscrisuri.

12. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 7255/12.11.2020** petenții mențin cele arătate anterior.

Au depus la dosar înscrisuri.

13. Prin concluziile scrise depuse la dosar, înregistrate la CNCD cu **nr. 227/14.01.2021** petenții mențin cele arătate anterior, arătând că procesul-verbal depus de partea reclamată este un act nul, totodată privind un alt teren, nu cel în cauză.

14. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 433/20.01.2012** petenții mențin cele arătate anterior.

Susținerea reclamațiilor

15. Primul reclamat, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 7314/16.11.2020**, arată că a amendat familia pentru construcția ilegală despre care petenții consideră că ar fi fost favorizată. Familia respectivă nu a fost favorizată în niciun fel.

A depus la dosar înscrisuri.

VI. Motivarea în fapt și drept

Legislație și principii

16. Privind excepția lipsei obiectului, ***Procedura internă de soluționarea petițiilor și sesizărilor*** are următoarele prevederi:

„Art. 33. Membrii Colegiului director, din oficiu, pot ridica excepția lipsei obiectului petiției când constată că obiectul petiției este în mod vădit nefondat, raportat la domeniul de aplicare al prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, republicată.

Art. 34

(1) Excepția obiectului vădit nefondat sau lipsei obiectului petiției se pune în dezbaterea petentului sau a persoanei interesate care sesizează Consiliul, pentru a-și formula punctul de vedere.

(2) Colegiul director acordă un termen petentului sau părții interesate pentru a comunica punctul de vedere.

Art. 35

(1) Colegiul director soluționează excepția după solicitarea punctului de vedere al petentului sau al părții interesate care a sesizat Consiliul.

(2) Necomunicarea punctului de vedere la termenul acordat nu împiedică soluționarea petiției.

Art. 36. Consiliul soluționează excepția prin hotărâre a Colegiului director.

Art. 37. În situația respingerii excepției prin reținerea obiectului raportat la prevederile Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, republicată, aceasta se motivează odată cu fondul în hotărârea prin care se soluționează petiția, potrivit prezentei proceduri interne.”

17. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

18. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

19. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”).

20. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (**Marckx împotriva Belgiei**, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (**Van der Mussele împotriva Belgiei**, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (**Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (**Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit**, 30 iulie 1998, §75).

21. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

22. Cum arată CEDO, criteriile enumerate în **Convenție** (similar enumerării din **O.G. nr. 13/2000**) sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare altă situație” (**Engel și alții împotriva Olandei**, 8 iunie 1976, §72). Aceste criterii reprezintă caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56).

23. În categoria „orice altă situație” poate intra, spre exemplu: rangul militar (**Engel și alții împotriva Olandei**, 8 iunie 1976, §72), înregistrarea ca rezident (**Darby împotriva Irlandei**, 23 octombrie 1990, §31-34), tipul de permisiune de planificare urbanistică deținut de solicitant (**Pine Valley Developments Ltd și alții împotriva Irlandei**, 29 noiembrie 1991, §64), dacă aplicantul a închiriat un imobil de la stat sau de la o persoană privată (**Larkos împotriva Ciprului**, 18 februarie 1999, §30), a fi în serviciile KGB-ului (**Sidabras și Džiautas împotriva Lituaniei**, 27 iulie 2004, §40-41), tipul paternității aplicantului (**Paulík împotriva Slovaciei**, 10 octombrie 2006, §54), locul rezidenței (**Carson împotriva Regatului Unit**, 16 martie 2010, §71), tipul sentinței aplicate unui prizonier (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §63), statutul de imigrant (**Bah împotriva Regatului Unit**, 6 decembrie 2011, §46), dacă o căsătorie s-a realizat înainte sau după obținerea statutului de refugiat (**Hode și Abdi împotriva Regatului Unit**, 6 noiembrie 2012, §50).

24. Petiția urmează a fi analizată din perspectiva drepturilor ce izvoresc din art. 10 al **O.G. nr. 137/2000**: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o

anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin:

a) refuzarea acordării serviciilor publice administrative și juridice;

[...]

h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.”

25. Art. 2 alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000** stabilește: „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.”

26. Art. 20 alin. 6 din **O.G. nr. 137/2000** prevede inversarea sarcinii probei: „Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”

27. Art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: „Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”

Colegiul director al CNCD reține următoarele:

28. Colegiul director, conform probelor depuse la dosar înainte de concluziile scrise și comunicate părților respectând astfel normele procedurale, reține următoarele:

- ISC Suceava a constatat ridicarea ilegală a unei construcții pe terenul petenților, fără autorizație de construcție;
- petenții au depus o serie de sesizări la primăria reclamată, fără să primească răspuns la ele (primăria nu a inversat sarcina probei, arătând că au fost date răspunsuri);
- **Procesul-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor nr. 7261 din 27.08.2019** nu are ca obiect terenul petenților, totodată conține doar limitele prevăzute de lege pentru amendă, nu și amenda, astfel nu reprezintă o sancțiune a construcției ilegale la care se referă petenții.

29. Se respinge excepția lipsei obiectului petiției invocată din oficiu, având în vedere faptul că petenții au arătat criteriul presupusei diferențieri.

30. Colegiul director constată că, din punctul de vedere al modului în care autoritățile publice locale ar trebui să trateze cetățenii, petenții se află în situație comparabilă cu familia cu care se compară, care a realizat o construcție ilegală obținând temporar un drept de servitute pe terenul petenților (anulat de instanțele de judecată).

31. Astfel, defavorizarea petenților reprezintă diferențiere. Diferențierea s-a realizat inclusiv prin refuzul acordării unor răspunsuri la sesizările petenților.

32. Ca și criteriu petenții au invocat originea lor dintr-o altă regiune a României. Acest criteriu intră în categoria „orice alt criteriu”. Partea reclamată nu a inversat sarcina probei arătând că un alt motiv ar fi stat la baza favorizării familiei cu care petenții se compară.

33. Colegiul director constată incidența art. 10 lit a) și h) din **O.G. nr. 137/2000**, având în vedere că autoritățile au obligația să răspundă la sesizări și să ia măsuri în domeniul lor de activitate pentru protejarea drepturilor cetățenilor. Primăria reclamată nu a luat măsurile necesare împotriva unei construcții ilegale, totodată a refuzat să acorde răspunsuri la sesizările petenților.

34. Fapta unității administrativ teritoriale reclamate reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**, prin preferința acordată familiei cu care se compară petenții, pe baza calității de localnic, care a avut ca efect restrângerea dreptului petenților de a beneficia de serviciile administrative ale reclamatului și refuzarea acordării pentru petenți a drepturilor și facilităților.

35. Comportamentul pasiv care, prin efectele generate, a defavorizat nejustificat petenții față de alte persoane se încadrează și în prevederile art. 2 alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000**.

36. Responsabilitatea pentru aceste fapte aparține unității administrativ teritoriale reclamate, și nu persoanelor fizice din cadrul acestei unități. De fapt și petentul a solicitat constatarea discriminării și aplicarea amenzii față de această persoană juridică și nu față de persoanele fizice.

37. Colegiul director aplică amenda contravențională de 2.000 lei față de U.A.T. Dorna Candrenilor, Str. Principală nr. 85, comuna Dorna Candrenilor, județul Suceava având în vedere următoarele:

- a) discriminarea a vizat o familie;
- b) autoritatea sancționată ar trebui să protejeze drepturile cetățenilor și nu să comită fapte de discriminare, astfel fapta este mai gravă;
- c) reclamatul nu a mai fost sancționat anterior.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția lipsei obiectului petiției invocată din oficiu conform art. 33-37 din **Procedura internă de soluționarea petițiilor și sesizărilor**;
2. Faptele sesizate reprezintă discriminare art. 2 alin. 1, art. 2 alin. 4 și art. 10 lit. a) și h) din **O.G. nr. 137/2000**;
3. Aplică amenda contravențională de 2.000 lei față de U.A.T. Dorna Candrenilor, Str. Principală nr. 85, comuna Dorna Candrenilor, județul Suceava conform art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Administrației Județene a Finanțelor Publice Suceava.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda se va achita la Administrația Județeană a Finanțelor Publice Suceava, dovada plății se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată online în data de 07.04.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN – Membru, GRAMA HORIA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MOȚA MARIA – Membru, OLTEANU CĂTĂLINA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS Csaba Ferenc
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.**

**Redactată și motivată: Haller István
Data redactării: 08.04.2021**

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.